

# Podstawy zarządzania kryzysowego - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                |
|---------------------|------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Podstawy zarządzania kryzysowego               |
| Kod przedmiotu      | 14.9-WZ-BezP- PZK                              |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Ekonomii i Zarządzania</a> |
| Kierunek            | Bezpieczeństwo narodowe                        |
| Profil              | praktyczny                                     |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata           |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2021/2022                       |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                           |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 5                                                                         |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 3                                                                         |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                               |
| Język nauczania                 | polski                                                                    |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr inż. Krzysztof Graczyk</li></ul> |

| Formy zajęć  |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|--------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć  | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład       | 15                                      | 1                                      | 9                                          | 0,6                                       | Egzamin             |
| Laboratorium | 30                                      | 2                                      | 18                                         | 1,2                                       | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie z problematyką z zakresu podstaw zarządzania kryzysowego w państwie na szczeblu gminy/powiatu (elementy) oraz kształtowanie umiejętności praktycznych przygotowujących do wykorzystania zdobytej wiedzy podczas przyszłej pracy zawodowej.

## Wymagania wstępne

Uzyskane zaliczenia na minimum ocenę dostateczną z przedmiotu *Systemy Bezpieczeństwa Narodowego* realizowanego w semestrze IV.

## Zakres tematyczny

**Wykład:** zarys podstaw teoretycznych zarządzania kryzysowego; informatyczne wspomaganie zarządzania kryzysowego; Siły Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym (niemilitarnym); narodowy system pogotowia kryzysowego; zarządzanie kryzysowe w samorządach; planowanie w zarządzaniu kryzysowym; zarządzanie kryzysowe w ujęciu praktycznym – wykonywanie dokumentów graficznych.

**Laboratorium:** zagrożenia kryzysowe; analiza ryzyka; monitoring w ZK; ewakuacja; standardowe procedury operacyjne; zasady wykonywania dokumentów zarządzania kryzysowego; plan zarządzania kryzysowego – teoria; plan zarządzania kryzysowego - praktyka.

## Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, praca z dokumentem źródłowym, praca w grupach, warsztaty grupowe, dyskusja grupowa, burza mózgów, metoda przypadków, ćwiczenia z analizą przykładów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, prezentacja.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                            | Symbole efektów                                                     | Metody weryfikacji                                                                                                                                     | Forma zajęć                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Student posiada wiedzę interdyscyplinarną, definiuje istotę systemu zarządzania kryzysowego oraz opisuje jego uwarunkowania.                                                           | <ul style="list-style-type: none"><li>K_W01</li><li>K_W02</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li></ul>                      |
| Student potrafi ocenić zagrożenie i zaproponować rozwiązanie problemu w zależności od stopnia tego zagrożenia, potrafi rozwiązywać problemy z zakresu podstaw zarządzania kryzysowego. | <ul style="list-style-type: none"><li>K_W03</li><li>K_U03</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li><li>obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li><li>Laboratorium</li></ul> |
| Student odpowiednio potrafi określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.                                                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>K_K03</li></ul>               | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li><li>wykonanie sprawozdań laboratoryjnych</li></ul>     | <ul style="list-style-type: none"><li>Laboratorium</li></ul>                |
| Student rozpoznaje zasady funkcjonowania podmiotów i ogniw systemu zarządzania kryzysowego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego i narodowego.                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>K_W03</li></ul>               | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li><li>zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne</li></ul>                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li><li>Laboratorium</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                                                        | Symboly efektów | Metody weryfikacji                            | Forma zajęć    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------------------------------------|----------------|
| Student stosuje i wykorzystuje dokumenty normatywne, analizuje związki przyczynowo-skutkowe zjawisk i procesów w zakresie zarządzania kryzysowego. | • K_U06         | • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne | • Laboratorium |
| Student potrafi współpracować w grupie i realizować prace o charakterze interdyscyplinarnym                                                        | • K_U13         | • wykonanie sprawozdań laboratoryjnych        | • Laboratorium |

## Warunki zaliczenia

**Wykład** - egzamin pisemny – lista pytań z zakresu tematycznego wykładów przesłana studentom z miesięcznym wyprzedzeniem (K\_W02, K\_W03) ; pytania otwarte z progami punktowymi. Z zakresu podanych pytań na kolokwium studenci udzielają odpowiedzi na 5 pytań wybrane przez prowadzącego. Łączna suma punktów do zdobycia – 50. Suma punktów uzyskanych z testu decydować będzie o ocenie: bardzo dobry (46 – 50 pkt.), dobry plus (42 – 45 pkt.), dobry (38 – 41 pkt.), dostateczny plus (34 - 37pkt.), dostateczny (30 – 33 pkt.).

Warunkiem zaliczenia **laboratorium** jest obecność na zajęciach, pozytywna ocena z ćwiczenia grupowego, aktywność studenta na zajęciach, wykazanie się znajomością aktualnych problemów dotyczących zarządzania kryzysowego w powiecie/gminie w trakcie zajęć.

Na ocenę końcową składają się następujące elementy:

Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań w trakcie opracowania przez grupę dokumentacji gminnego planu ZK, okresowe sprawdziany (kolokwium) oraz przeprowadzenie egzaminu z wykładów.

Na ocenę końcową składają się następujące elementy:

1. Obecność i aktywność na zajęciach (20%) – studenci zobowiązani są do aktywnego i systematycznego uczestnictwa w ćwiczeniach. W przypadku nieobecności wynikłych z ważnych przyczyn należy uzgodnić z prowadzącym sposób odrobienia zaległych ćwiczeń. W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach student przedstawia stosowne zaświadczenie w ciągu 14 dni. Dodatkowe punkty mogą być uzyskane za udokumentowaną aktywność związaną z tematyką przedmiotu prowadzoną w ramach zajęć pozaobowiązkowych, np. projekty realizowane w kołach naukowych, dodatkowe indywidualne projekty, publikacje w czasopismach (K\_U03, K\_U07, K\_K02, K\_K03).
2. Wykazanie się znajomością aktualnych problemów dotyczących zarządzania kryzysowego na danym terytorium samorządowym (10%) - student przygotowuje się do rozmowy nt. aktualnych problemów zarządzania kryzysowego studiując literaturę wskazaną przez prowadzącego. Przyswojoną wiedzę prezentuje w trakcie rozmowy podczas konsultacji (K\_K02, K\_K03).
3. Prezentacja dokumentacji gminnego planu ZK wraz z mapą – załącznikiem do powyższego planu (10%) – studenci zainteresowani uzyskaniem wyższej oceny końcowej przygotowują w grupach bądź indywidualnie krótkie wystąpienia nt. zagadnień wskazanych przez prowadzącego (K\_U02, K\_U03, K\_U07). Prezentacje przedstawiane będą na wskazanych przez prowadzącego zajęciach i nawiązywać będą bezpośrednio do omawianego na nich tematu.

Miarą zaliczenia przedmiotu jest ocena końcowa, która jest wypadkową oceny z laboratorium i egzaminu.

## Literatura podstawowa

1. Staniszeńska L., Funkcjonowanie samorządu terytorialnego oraz administracji państwowej w czasie pandemii COVID-19 – na wybranych przykładach, Przegląd Ekonomiczny PTE Oddział w Poznaniu nr 20/2020 (Wydanie specjalne, Pandemia – skutki ekonomiczne i społeczne).
2. Graczyk K., Nakielski G., Tabacznik T., Wybrane elementy zarządzania kryzysowego w administracji państwowej i samorządowej na podstawie wytypowanych województw, Oficyna Wydaw. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2019.
3. Graczyk K., Nakielski G., Tabacznik T., Elementy zarządzania kryzysowego w administracji terytorialnej, Oficyna Wydaw. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2015.
4. Lidwa W. (red.), Zarządzanie kryzysowe, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2015.
5. Grocki R., Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki, Difin, Warszawa 2012.
6. Kurkiewicz A. (red.), Zarządzanie kryzysowe w samorządzie, Municipium SA, Warszawa 2008.
7. Krynojewski F., Sienkiewicz-Małjurek K., Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej, Wyd. Difin SA, Warszawa 2010.
8. Majrzak D. Sobolewski G., Zarządzanie kryzysowe, AON, Warszawa 2013.
9. Mroczko F., Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych, WWSZiP Wałbrzych 2012.
10. Nowak E., Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych, AON, Warszawa 2007.
11. Sobolewski G., Zagrożenia kryzysowe, AON, Warszawa 2011.
12. Sobolewski G., Organizacja i funkcjonowanie centrum zarządzania kryzysowego, AON, Warszawa 2011.
13. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP, Warszawa 2015.
14. Ziarko J., Walas-Trębacz J., Podstawy zarządzania kryzysowego cz. I, KA, Kraków 2010.

## Literatura uzupełniająca

1. Gryz J., Kitler W., System reagowania kryzysowego, Adam Marszałek, Toruń 2007
2. Kitler W., Piątek Z., Procedury i przedsięwzięcia reagowania kryzysowego, AON, Warszawa 2006.
3. Lidwa W., Krzeszowski W., Więcek W., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, AON, Warszawa 2009.
4. Skrabacz A., Gąsiorek K., Zarządzanie kryzysowe w sytuacji zagrożeń niemilitarnych, Warszawa 2007.
5. Sobolewski G., Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa państwa, AON, Warszawa 2011.
6. Zieliński K., Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie kryzysowe w razie katastrof i klęsk żywiołowych, AON, Warszawa 2004.

## Uwagi

